

The background of the entire cover is a pair of rich red theater curtains. The curtains are drawn back from the center, revealing a white rectangular area where the text is placed. The top of the curtains features a large, draped valance. The side panels of the curtains have vertical pleats and are held back by gold-colored rings with tassels.

FLORENTIN SMARANDACHE

**A PATRA LOVITURĂ
DE GONG**

T
E
A
T
R
U

S
C
U
R
T

10

FLORENTIN SMARANDACHE
A PATRA LOVITURĂ DE GONG
TEATRU SCURT

Ediția a doua, revăzută și adăugită
Editor: prof. Liviu Molan

Editura ZECE are ca scop declarat recuperarea și repunerea în circulație a unor scriitori și a unor piese literare apărute în primele două decade postcomuniste, cu intenția de a facilita, prin mijlocirea mediului virtual, accesul mai larg la texte prea adesea risipite în cercuri restrânse și de a provoca o rediscutare a așezării valorilor din ultima perioadă, așezare marcată prea contondent de contingente ideologice și politice. Selecția autorilor și textelor nu este aleatorie, ci exprimă opțiunile estetice ale editorului.

Tehnoredactare:

Editura Zece
10, Aleea Negoiu
Cluj-Napoca, România

liviu.molan@laposte.net

ISBN 978-1-59973-487-3

FLORENTIN SMARANDACHE

**A PATRA LOVITURĂ
DE GONG**
TEATRU SCURT

Ediția a doua, revăzută și adăugită

Editor: prof. Liviu Molan

Editura Zece
Cluj-Napoca, 2016

Volumul de față reia câteva piese de teatru ale scriitorului româno-american Florentin Smarandache, publicate în volumul DESTIN (Craiova: Aius, 2000), un volum de texte-amalgam (nuvele, proză memorialistică, povești, eseuri, versuri experimentale, interviuri, culegeri de folclor, teatru scurt).

Laborios și versat, incredibil de prolific, Florentin Smarandache (n. pe 10 decembrie 1954, la Bălcești, jud. Vâlcea) este un spirit inovator în mai multe domenii științifice, dar și literar-artistic: în matematică (teoria numerelor cu siruri și funcții Smarandache, statistică, geometrii non-Euclidiene Smarandache), inteligență artificială (fuziunea informației), fizică (fizica cuantică, fizica supraluminală), filozofie (neutrosomie – o generalizare a dialecticii), logică (logica neutrosomică – o generalizare a logicii fuzzy intuiționiste), economie (economie culturală, teoria poly-emporium), literatură (poezie, proză, roman, eseuri, nuvele, drame, teatru pentru copii, traduceri), artă (desene experimentale, colaje, pictură de avangardă) ș.a.

A absolvit ca șef de promoție Facultatea de Științe ale Naturii, secția Matematică-Informatică a Universității din Craiova, în 1979. Doctoratul în Matematică l-a obținut în 1997, de la Universitatea de Stat a Moldovei din Chișinău. Postdoctoratul la Universitatea de Științe din Okayama în Japonia, anul 2014. În prezent, este profesor universitar de matematică la University of New Mexico, în Gallup, Statele Unite ale Americii.

Ediția I:

Florentin Smarandache: DESTIN.

Craiova: Aius, 2000

1100 Craiova, Bd. N. Titulescu. bl. 46, ap.7

248 p. ; 21 cm.

ISBN 973 - 9490 - 28 – X

© Editura AIUS Craiova.

Cuprins

<i>NO EXIT!</i>	7
DESTIN	19
CONVERSAȚIA	21
AVENTURILE DRAGOSTEI	23
TRAGEDIE ANTICĂ	35
SÂNGELE PĂMÂNTULUI.....	57
STRĂIN DE CAUZĂ.....	75
<i>IGNORANCE OF THE CAUSE</i>	89
<i>L'ASSOCIATION ANONYME D'ASSURANCES</i> <i>POUR LA GLOIRE</i>	103

Referenți:

Ion Popescu-Braniște, scriitor, Tg. Jiu

Andrușa R. Vătuiu, scriitor, Orșova

NO EXIT!

Personaje

ALPINISTUL 1 (NEA JEAN): întreprinzător, matur;

ALPINISTUL 2 (COJAN): ezitant, copilandru;

MEGAFONUL: oficial;

POLIȚISTUL.

Scena 1

Decor

O prăpastie abruptă, munți stricați, pleșuvi în jur. Întuneric - care să dea senzația unei gropi. Doi Alpiști echipați cu rucsacuri, centuri, căști pe cap, corzi, piloane.

MEGAFONUL

Atențiune! Atențiune! Nimeni să nu părăsească regiunea! Atențiune! Atențiune! Nimeni să nu părăsească regiunea!

ALPINISTUL 1

Hai, repede. Timpul senin ne permite să escaladăm Stâncă Neagră. Am pregătit rucsacul și frânghia de susținere.

ALPINISTUL 2

Mi-e frică. Dacă se prăbușește? Și, pe urmă, poate că nu există nici o stâncă reală, ne-au creat-o nouă în imaginație.

ALPINISTUL 1

Încercăm, pricepi? Trebuie să încercăm. Altfel or să ne îngroape de vii. Bolovanii se prăvălesc de pe munte. (*Huruit de pietre rostogolite.*) Auzi? Iar a început căderea.

ALPINISTUL 2

Și cum vrei să ne cățărăm, printre?

ALPINISTUL 1

Ne strecurăm noi ...

ALPINISTUL 2 (*se-nchină*)

Doamne-ajută!

ALPINISTUL 1

Stăteam nopțile, somnambul, să migălesc planul până în ultimul detaliu. N-am uitat nimic. Încălțate în bocancii cu șanțuri, caneluri, potcoave, să n-aluneci.

MEFAGONUL

Atențiune! Atențiune! Nu părăsiți regiunea! Un comunicat important va fi transmis...

ALPINISTUL 1

Nu mai tace, dracu, odată!

ALPINISTUL 2

Sst!, că te-aude. Nu știi că s-au răspândit peste tot?!

ALPINISTUL 1

Se bagă în sufletul oamenilor...

ALPINISTUL 2

Dacă intri în gura lor, nu mai scapi cu una cu două!

ALPINISTUL 1

Pune-ți hanoracul. Sus, pe creastă, o să te ia cu frig.
Am cumpărat de la cabanier un ciocănel de bătut pitoane.

MEGAFONUL

Atențiune! Indivizi suspecti au pătruns astă noapte în Valea Fericirii tulburând liniștea locuitorilor. Nu-i lăsați să scape. Constituie un mare pericol public.

ALPINISTUL 2

Ascultă și tu, sunt pe urmele noastre!

ALPINISTUL 1

Ce mai aștepti? Nu e timp de meditație.

ALPINISTUL 2

Ne-acuză de-naltă trădare. Îi văd în stare.

(Apare un Polițist cu pistolul în mână).

POLIȚISTUL

Stai! Nu mișcă nimeni!

ALPINISTUL 2 (în șoaptă)

Gata, s-a zis cu noi ...

ALPINISTUL 1

Până să mă rog de tine, Cojane... Vroiai să te chem cu lăutari, să te-mping de la spate...

POLIȚISTUL

Fața la zid! *(Alpiniștii se execută.)* Mâinile sus! *(Îi percheziționează.)* Ce căutați în zona interzisă?

(Iar huruit de pietre rostogolite.)

Nu răspundeți, hâmm?

ALPINISTUL 2 (lui Nea Jean)

Cine m-o fi pus să mă iau după alde ca tine?!

POLIȚISTUL

Ia nu mai bălmăjiți! Întoarceți-vă! N-ați văzut doi indivizi suspecti îmbrăcați cu hanorace și bocanci de vânatoare gata să se cațare pe munte?

ALPINISTUL 2 (*cu gura moale*)

Ddd...

ALPINISTUL 1

Nu, nu.

ALPINISTUL 2

M... Nu...

ALPINISTUL 1

Pe ei îi căutăm și noi. Ne-am travestit în sportivi.

POLIȚISTUL

Aveți de grijă! Cele mai neînsemnate informații, să le raportați imediat la postul de poliție cel mai apropiat. Ați înțeles? Nimic să nu tăinuți.

ALPINISTUL 2

Cum?

ALPINISTUL 1

Am înțeles, să trăiți!

(*Polițaiul iese*).

ALPINISTUL 2

Ufff! Am scăpat. Prin ce emoții trecusem...

ALPINISTUL 1

Lasă văicărelile. Acum e momentul. Îndeasă rucsacul. Să nu mai pierdem nicio secundă.

(Politistul revine).

POLITISTUL

Unde o ștergeți?

(Alpiniștii înlemnesc).

ALPINISTUL 2

După... să plecăm...

ALPINISTUL 1

După infractori. *(Lui Cojan:)* Tontule!

POLITISTUL

Dar cine v-a trimis pe voi?

ALPINISTUL 2

Așa e, cine ne-a trimis pe noi! Adică pe mine...

ALPINISTUL 1

Cine ne-a trimis, cine ne-a trimis... Păi, D-voastră.

POLITISTUL

Uitasem. *(Iese.)*

ALPINISTUL 1

Ține-te bine.

(Se leagă cu frânghii și încep cățărarea.)

MEGAFONUL

Atențiune! Atențiune! Fiți cu băgare de seamă. Persoanele care nu prezintă garanții moral-politice și au debite materiale față de unitățile sociale, vor fi reținute pentru cercetări. În fiecare localitate să se constituie comisii ale organelor de anchetă. Nu trebuie să tolerăm pe nimeni.

Orice abatere de la disciplina internă trebuie depistată și corectată din vreme. Apelăm, în felul acesta, la cooperarea întregii comunități din Valea Fericirii...

(Alpiniștii s-au bârâcat unul pe altul până la jumătatea prăpastiei. Huruit de bolovani. Cojan este lovit, se desprinde și cade. Nea Jean alunecă și el. Rămân suspendați de frânghii.)

ALPINISTUL 1

Să nu te uiți în jos, mai ales dacă e râu. Te fură apa, te sperii.

ALPINISTUL 2

Au, mă doare capul!

ALPINISTUL 1

Ne antrenăm, ne antrenăm. N-o să vină nimeni să ne ia de mână și să ne scoată de-aici. Puțină răbdare și tutun!

ALPINISTUL 2

E imposibil. Un joc periculos.

ALPINISTUL 1

Trebuie să vedem ce e dincolo de noi. Să rezistăm. *(Se prinde din nou de stâncă.)* Apucă frânghia! Nu te bălângăni!

ALPINISTUL 2

Nu pot. Mă forțez. Sunt sleit de puteri.

ALPINISTUL 1

Ne dezechilibram. Încearcă! Se slăbesc pitoanele...

ALPINISTUL 2

Și să mai pice iar Poliția, fleoșc, peste noi.

ALPINISTUL 1

Că doar n-om fi unși cu ghinion!

De ce m-oi fi încurcat eu cu tine... I-am promis nevestii...

ALPINISTUL 2

De-ajuns, nu-mi mai aduce aminte. Crezi că *deasupra* e mai breaz? M-am obișnuit aici printre pești. E liniște. Soarele nu pătrunde niciodată ca să te incomodeze cu razele lui. Se bănuiește c-ar străluci el undeva. Ți mai bătrâni îl ghicesc, și-aduc aminte de astru, cu nostalgie.

ALPINISTUL 1

Te-ai dat la fund, aia e. Cum de suportă starea de lucruri marginală în care te complaci?

ALPINISTUL 2

Pentru că așa este de când m-am născut. Orice societate își creează șobolanii ei. Neavând ce vedea, fiindcă în mușuroaiele lor e veșnic negură, cârțițele n-au nevoie de ochi. Iar, de ies la suprafață, orbesc.

ALPINISTUL 1

Ce să mai orbească, dacă n-au ce... A, și ți-e teamă de lumina zilei!

ALPINISTUL 2

Dacă oamenii n-au aripi, înseamnă că Dumnezeu i-a plămădit ca să nu zboare.

Să renunțăm, Nea Jeane. Nu putem să ne depășim condiția de târâtoare pe fundul genunii.

ALPINISTUL 1

Pricep, Cojane, o teză de-a lor: respingerea schimbărilor. Dar eu am învățat la anatomie că funcția creează organul. De ce să nu persistăm? Uite: frânghiile astea, și ciocănelul de alpinist cu pitoanele fac parte din 'aripi'. Cu ele ne vom înălța.

ALPINISTUL 2

Nea Jeane, tu ai trăit în regiunea asta și *înainte* de a se numi astfel. Munții care ne înconjoară, crescuți brusc din pământ, o stâncă neagră în fiecare punct cardinal, și încadrându-ne... le-ai simțit pe viu. Ca o umilință. Ei au transformat podișul aflat la o altitudine respectabilă într-o vale.

Înălțimea la care se ridică regiunea în trecut a devenit josime acum prin comparație: un abis. Dar, făcând abstracție de aceste stânci-frontieră cu văzduhul...

ALPINISTUL 1

Ne umbresc munții societății cu crestele lor artificiale. Ne țin în întuneric, și-o să ne sfoiegim, Cojane.

ALPINISTUL 2

Dar vara ne fac răcoare, trebuie să recunoști.

(Huruit de bolovani. Vorbe neînțelese, neplanetare. Alpiniștii se prăbușesc la pământ).

ALPINISTUL 1

Îi vezi cum ne tratează? Cum se rostogolesc peste noi cu toată puterea lor politică?

Cu cât dispreț ne scuipe în față bolovani și-aruncă în noi pietrișul vorbelor grele, usturătoare ...

ALPINISTUL 2

Nu-i băga în seamă: ei vorbesc, ei aud!

(Se-ntoarce Polițistul, urmărindu-i din spate.)

ALPINISTUL 1

Numai când oi surzi de tot la suferințele oamenilor! Trebuie să transmitem și peste munți, să se afle cât de 'fericiți' suntem noi, cei din «Valea Fericii».

ALPINISTUL 2

Cum? Nu știai că serviciul de telecomunicații nu poate funcționa în afară din cauza stâncilor prea înalte?

ALPINISTUL 1

Desigur, desigur. Dar dacă o să montăm o antenă pe versantul vestic al iluziilor noastre?

MEGAFONUL

Atențiune! Atențiune! Doi indivizi suspecti, numiți alpiniști, încearcă să se urce pe idealurile noastre până în vârful Stâncii Negre, care stătea din secole de veghe la hotare. Opriți-i! Opriți-i!

ALPINISTUL 2

Of-of-of!

POLIȚISTUL

Ha, ha, ha! Acum nu mai scăpați. La postul de control pentru interogatoriu. Marș! Veți fi condamnați de crimă... ideologică.

ALPINIȘTII (*nedezmeciți*)

Cum?... Care?... Cine?...

POLIȚISTUL

Guu-raa!... La arest cu voi!

ALPINISTUL 1

Domnule, e o confuzie. Nu ne cunoașteți...

POLIȚISTUL

O să vă cunosc eu îndată... (*Îi împinge cu bastonul de cauciuc.*) Asasinilor! Tâlharilor! Alpiniștilor! Pușcăria vă mănâncă!

ALPINISTUL 2

Eu n-am nicio vină, zău așa. M-a târât (*arată spre Nea Jean*) după el!

ALPINISTUL 1

Are dreptate. Nu-l amestecați. Eu sunt capul răutăților, instigatorul la nesupunere. Am inițiat cursul de alpiniști amatori și-am construit cele patru cabane turistice, popasuri în ascensiunea spre culmi spirituale. (*Polițistului:*) Sunteți mulțumit?

POLIȚISTUL

Sunt, bineînțeles. Ai mărturisit. Adică nu, cum să fiu mulțumit când cineva încearcă să escaladeze muntele dorințelor!

Scena 2

Decor

La pușcărie. Alpiniștii legați de mâini și la ochi. Polițistul, în depărtare.

ALPINIȘTII (*repetând:*)

În țara tuturor libertăților ne împlinim năzuințele.
Este ceasul bucuriei noastre de a fi contemporani
munților umbroși și văilor adânci. Trăim
momente de profundă recunoștință și de mărețe
înfăptuiri în această epocă glorioasă. Valea în care
ne-am născut ne e mamă, iar tată muntele înalt.
Nu vrem să ieșim de-aici. Suntem fericiți.

1988 (România), 1999 (SUA)

DESTIN

(piesă fără actori, fără decor, fără dialog)

Gongul este înlocuit prin scâncete de copil în fașă.

Cortina se deschide lent pe lateral.

Lumină foarte puternică pe scena goală, apoi intensitatea scade gradat până la *întuneric* mat - pe parcursul celor 7 minute și 30 secunde.

Liniște absolută.

Zgomotele, vorbele, și mișcările spectatorilor din sală (cu sau fără știință) se consideră că fac parte din spectacolul propriu-zis.

(Interiorul unui fenomen își asumă, prin extensie paradoxală, exteriorul său. Cu alte cuvinte: îi aparține și ceea ce nu-i aparține!)

Se percep vagi bocete.

Pe urmă, *cortina* se-nchide lent.

Banda cu aplauze, printre care se deslușește un ușor "bis", "biiis"... și fluierături.

Cortina se redeschide iute și se reînchide iute.

Din nou aplauze înregistrate, și-același joc sincronizat al *cortinei* care se redeschide și reînchide din ce în ce mai repede sau mai încet (sugerând actorii care fac plecăciuni către public).

CONVERSAȚIA

(piesă onomatopeică)

: Offf!

: Ceee?

: Îî... ?!

: Hăăă?

: Nuuu.

: Aaa!

: Îhî.

Teatrul Liric Florentin
prezintă
în premieră absolută
spectacolul de versuri în versuri

AVENTURILE DRAGOSTEI

piesă într-un act
— de conștiință —
și cinci tablouri
— diferit colorate —
având în roluri mici interpreți mari.

Distribuția

(în ordinea apariției pe scenă)

SEGNOR ALFONSO	Geo Dumitrescu
INGENUA	Ana Blandiana
UN TRUVER	Cezar Baltag
FATA DE ZĂPADĂ	Constanța Buzea
POETUL	Adrian Păunescu
FILOSOFUL	Ion Gheorghe
PRINȚESA ADORMITĂ	Ileana Mălăncioiu
CAVALERUL RĂTĂCITOR	Nichita Stănescu
SCUTIERUL	Gheorghe Tomozei
TRUBADURUL	Marin Sorescu
FEMEIA DIN VIS	Nina Cassian

Intrarea este liberă / de orice context.

Tabloul 1

*(O cameră goală având o fereastră în dreapta și o ușă în stânga.
SEGNOR ALFONSO, UN TRUVER, INGENUA.)*

SEGNOR ALFONSO *(apropiindu-se)*

Îmi pare rău că n-am iubit nicio fată

Dumnezeu mi-e martor că eu am avut toată
bunăvoința.

INGENUA

Nu te-apropia, nu mă atinge,

Amar mi-e trupul și otrăvitor,

Cu soarele prelins la subsuori,

Cu fluturi beți de mine răscoliți

Din larve sfărâmate de dorinți

Pe care nu pot să le-nceapă. Fugi!

SEGNOR *(oprit)*

Câteodată mi-ar plăcea să ai mai mult

de paisprezece ani,

să fii mai puțin inteligentă și mai

degrabă castă,

să umbli desculță prin bucătărie

și să te cheme cineva, posesiv, umilitor,

și vulgar, "nevastă".

INGENUA

Întotdeauna toți m-au iubit,
Cei ce mă urau m-au iubit mai tare,
Am trecut printre oameni
Mereu acoperită de dragoste.

SEGNOR ALFONSO

Te-ai așezat în fața mea, dragoste
numai tu, mereu, în fața mea.

UN TRUVER (*șoptindu-i lui SEGNOR ALFONSO*)

Nervii ei sunt raze, inima ei
e un nod de lemn împrejurul ei e o secetă
înăuntrul ei e o fântână
în fântână doarme un șarpe.

INGENUA (*lângă fereastră, și mai mult pentru sine*)

Frumusețea mea îmi face rău,
Mai necunoscută decât luna
Trecând din oglindă-n oglindă,
Din apă în apă
Icoană întruna
Fără să se desprindă,
Dar fără să încapă
Întreagă în somn.

Tabloul 2

(Un peisaj de iarnă, puțin însorit. FATA DE ZĂPADĂ, POETUL, UN TRUVER și FILOSOFUL.)

FATA DE ZĂPADĂ

Eu sunt o sălbatică blândă,
O fiară pe care nici îngerii n-o înțeleg.

POETUL

Mă închin aprinsei gleznă a celei mai sălbatice
dintre femei.

FATA DE ZĂPADĂ

Aveam odată un profil de gheață,
Un suflet cu impulsuri muzicante.
Să fim cei triști când nu ne vede nimeni
Să fim cei veseli când ieșim pe ușă.

(În timp ce FATA se depărtează:)

POETUL

Ai să răspunzi, iubito, pentru toate,
pentru această omenească jale,
și pentru muntele ce se prăvale
să dea brutal câmpiilor dreptate.

UN TRUVER *(cu consternare, spre POET)*

Cum se scutură sufletul tău
ca o sită dintr-o mână

în alta dintr-o mână

în alta.

FILOSOFUL (*ca la o prelegere*)

Cine cunoaște pe alții

Este înțelept,

Nu se teme când frații

Îl strâng la piept.

POETUL (*rămas numai între bărbați*)

Cenușa acestei iubiri mai scânteie

cu gust de neant și chip de femeie.

Tabloul 3

(Un castel medieval. Costumații medievale. PRINȚESA ADORMITĂ, CAVALERUL RĂTĂCITOR și SCUTIERUL.)

PRINȚESA ADORMITĂ *(întinsă pe un pat imaculat, către SCUTIER)*

Doamne cum îmi apare sufletul lui ca un abur
urcând din pământul ud bătut de soarele arzător.

(Apare CAVALERUL RĂTĂCITOR care auzise monologul.)

CAVALERUL RĂTĂCITOR *(puțin trist)*

Nu cred că păsările zboară
că ele se sprijină pe ceea ce nu este,
că tu mă iubești pe mine
fără să-ți fiu câine ...

PRINȚESA ADORMITĂ *(către CAVALER)*

Fă un hotar mai sigur între mine
și între țărmul tău care s-a dus
vreau să m-apropii fără să te văd
mi-e frică și merg ca privită de sus.

CAVALERUL RĂTĂCITOR *(jovial)*

Vino, tu, cu tine toată
ca să-ntruchipăm o roată
Vino, tu, fără de tine
ca să fii cu mine, mine.

SCUTIERUL (*încet, spre CAVALER*)

Are genunchii ca două mere de alge,
taie marea cu părul
și cu mâini proaspăt ieșite din copilărie
caută cuibare de scoici.

CAVALERUL RATĂCITOR (*PRINȚESEI*)

Ochioaso, tu să știi că ești prințesă,
tu ai un cavaler rătăcitor,
și cântec ai, și slujbă ai, și mesă -
deasupra de creneluri luna plânsă într-un nor.

PRINȚESA ADORMITĂ

Dar parcă-s singură la nunta mea
Tu stai tăcut și mâna ta îmi poartă
Cu spaimă brațul ca un mire-adus
Să se cunune cu mireasa moartă.

Tabloul 4

(Semiîntineric. Se aude o muzică din spatele scenei. INGENUA și TRUBADURUL.)

INGENUA

Iubitul pe care nimeni
Nu l-a vărut decât în somn,
Tată cuvintelor din mine
Și peste nerostite domn,
Nesigur fiu
Născut din ruga
Pe care ți-o înalț
Am obosit de atâta cântat,
De-atâtea gânduri fără șir,
De-atâtea vorbe îngerești.

TRUBADURUL *(cam pasiv)*

Nu, dragă, nu te deranja să mă iubești.
(Continuând:) O cafea neagră voi servi, totuși,
Din mâna ta. Îmi place că tu știi s-o faci
Amară.

INGENUA

Ești fără milă,
Nu te văd,

N-aud,
Cât timp vorbesc cu tine -
Ești.

TRUBADURUL (*după pauză*)

Vino,
Din aceste două inimi
Să facem un foc înalt.

INGENUA

De ce nu m-aș întoarce printre pomi,
Printre arborii chirciți de vântul fierbinte?

TRUBADURUL (*ezitând puțin*)

Totuși vom mai merge împreună,
O bună bucată de pământ,
O bună bucată de cer,
O bună bucată de lună.

Tabloul 5

(Același decor din Tabloul 1. Sunt adunate toate personajele perindate prin primele tablouri. SEGNOR ALFONSO povestește celorlalți o istorioară de dragoste. Este aproape de sfârșit.)

SEGNOR ALFONSO *(cu înfocare, privind spre bărbați)*
Măruntule, mi-am strigat cu silă, stinge lumina,
iată iubirea! ...

(Se stinge lumina și apare, ca din vis, o siluetă feminină).

GLASUL FEMEII DIN VIS
(cu căldură către SEGNOR ALFONSO)

Cu tine e ninsoarea mai adâncă,
au sens pădurile în asfințit,
și tristele semnale
ce-și trimit planetele necunoscute încă.
(După câteva clipe, parcă înțelegându-i gândurile:)
Atuncea, ca să-ți fie mai blândă aventura,
m-aș îmbrăca-n sfială,
ca într-o ceață, până,
de dragoste, inelul ți s-ar topi în mână
și mi-ar păta cu aur, obrazii, ochii, gura.

SEGNOR ALFONSO
Dar n-o să ne putem iubi atâta, draga mea!
E mult prea târziu, până vine moartea!...

FEMEIA DIN VIS

Cum dat mi-e să plec din iubire

Când încă mai am de iubit...

(Iese pe ușa din stânga.)

TRUBADURUL *(privind către celelalte femei)*

Duceți-vă și voi,

Prea frumoase și iubitoare Ane;

Mă iertați că nu v-am zidit de vii,

Am avut mai multă încredere în cărămizi.

(Cade cortina peste final).

TRAGEDIE ANTICĂ
TEATRU SCURT

TRAGEDIE ANTICĂ

Noaptea, într-un templu atenian.

ESCHYL, EURIPIDE și SOFOCLE dialoghează prin negura timpului. Mesajul lor ajunge până la noi. Poartă cearceafuri albe pe cap și în mână țin făclii aprinse în dreptul feței; din sală, unde este tot întuneric, dau senzația de mumii.

ESCHYL, bătrân, în partea stângă a scenei (din perspectiva spectatorului).

EURIPIDE și SOFOCLE, tineri, în dreapta.

Din când în când, replicile, îndeosebi cele poetice, vor fiacompaniate de liră.

ESCHYL

Mie-mi plac toți poeții aprinși de furii creatoare,
ca vinul fermentând prin ardere internă.

EURIPIDE

... observatori fini și neobservați...

SOFOCLE

... duelându-și frunțile...

ESCHYL

Mie-mi plac toți poeții care nu trișează în poezie.

O, nerușinare ticăloasă, să-ți fie rușine!

Falsificarea poemelor de-amor pedepsi-se-va
conform legilor.

EURIPIDE (*lui ESCHYL*)

Ah, tu flămândule de tine.

Tu, care ești atât de tu, de parcă n-ai mai fi.

SOFOCLE

Ți-ai scuturat zborul de înălțimi, Eschyl.

Sentimentele ți-au amortit.

ESCHYL

Am ucis totul, viață, iubire, prieteni, familie.

Sunt un criminal.

EURIPIDE

Ești vinovat fără de culpă.

Punctul tău de vedere e plan.

SOFOCLE (*lui ESCHYL*)

Adevăratul artist trebuit-a să creeze necreatul.

Ne-ai îmbogățit de tine.

ESCHYL

Timpul mă strânge. Și fiecare parte din mine
murind naște o alta, și care parte născând moare
o alta. Am zilele, Euripide, numărate în calendar.
Mi-e frig, mi-e ploaie, mi-e secetă. Astăzi mi-a fost
teamă de moarte. Zeus mi-a strigat din Olymp că
poetii nu trăiesc mult.

EURIPIDE

Asist, cum văd, la un asfințit de mare.

Tornada de nisip îți vâă ghearele-n ochi.

Cascade tumultuoase bat apă în piuă.

*(Zgomote specifice prin difuzoare, ca venind din fundul
pământului.)*

ESCHYL

Dacă nu suntem astronomi, ca să citim în
constelații zodiile, suntem pomi.

EURIPIDE și SOFOCLE (*admirativi*)

Un poet plin de cuvinte.

ESCHYL

Am făcut zilnic exerciții de încărunțire. Iubesc
amarnic și amar.

Plânsul mă spală prin interior. Departe de mine
gândul de a-mi apropia odihna pentru spirit.

Mai mult ca un joc, în viață, trebuie să știi să
aștepți, și să aștepți să aștepți.

EURIPIDE (*lui SOFOCLE*)

Arma lui secretă este...

SOFOCLE (*lui EURIPIDE*)

Arma lui secretă este...

EURIPIDE și SOFOCLE (*șușotind*)

Arma lui secretă este... geniul...

ESCHYL

Am impresia că lumea toată e supărată pe mine.

EURIPIDE

E beat. Cred că e beat de poezie.

SOFOCLE

Libertatea intimă sparge canoane, libertatea
intimă.

De fiecare dată când este obsedat, se descarcă în
versuri. Este un obsedat.

ESCHYL

Vreau să pipăi infinitul.

Arta este realitatea din imaginația poporului grec.

Vă propun să devenim cu toții frați de cruce.

EURIPIDE

Un mic început pentru MULT.

SOFOCLE

Un negru mai ALB.

ESCHYL

Am nevoie de un insucces pentru succese viitoare.
Căci, fraților Euripide și Sofocle, câte înfrângeri n-
am suferit eu pentru a obține o singură izbândă!

O să vă dau un sfat popular...

Făceți-vă o mare casă de cultură!

EURIPIDE

Ne-am născut prea târziu. Plecăm prea devreme.

SOFOCLE

De cum am ieșit pe lume, am fost condamnați la
moarte.

EURIPIDE

Ne întrebăm deseori, eu și Sofocle, în momentul
când noi nu existam, cine era în locul nostru și s-
a transformat în noi?

ESCHYL

Apollo, zeul Luminii...

(Apare chipul lui Apollo pe cer).

SOFOCLE

Sau în ce stadiu eram noi cu mult înainte de a ne
naște?

ESCHYL *(repetând mecanic)*

Apollo, zeul Luminii... Să mă feresc de el! *(Iese.)*

EURIPIDE

Eschyl gândește înapoi.

Eschyl gândește invers.

Cuvintele dulci le-ascultă cu urechea. Corpul său terestru are un gând extraterestru.

SOFOCLE

Să avem în vedere sunetele ce emite. S-a îmbătat de tristețe, s-a îmbătat din lipsă de băutură.

EURIPIDE

Și-a transformat defectul într-o calitate.

SOFOCLE

Asta-i o poveste științifică. O algebră literară. Limbajul muzicii.

EURIPIDE

Imateria dăinuie de când lumea. Trecutul ne este ca o legendă ... Eu nu iubesc poezia, ci poezia poeziei. Nu iubesc poezia, ci creația de poezie. Fenomenul poetic.

SOFOCLE

Negând prea tare un lucru, nu faci decât să îl afirmi, Euripide.

(Apollo dispare. Reintră ESCHYL.)

ESCHYL

Întunericul din suflet îl caut cu lumânarea aprinsă. Ooo, dacă papirusul ar putea să cânte ceea ce aud eu și nu pot să redau, să explic!

SOFOCLE *(lui EURIPIDE)*

"Ceea ce face Eschyl este bine făcut, deși inconștient".

Vina lui este că scrie poezii.

EURIPIDE (*lui* ESCHYL)

"Pentru a fi frumos, totul trebuie să fie conștient."

ESCHYL

Critici ai mei, nu rupeți din glastre poemul!... Eu cred în zeul beției și-al extazului... Spiritul e mai înalt aici, jos, la pământ... Vă dau de pildă pe Homer, un orb cu o mare viziune artistică. El vede fără ochi ceea ce alții nu văd cu ochi. Dați-mi voie să mai trăiesc!

EURIPIDE

Toată ziua, Eschyl, stăteai prin localuri de noapte, sau de toată noaptea. Te bucurai cu Dionysos. Erai frumos ca un zeu.

SOFOCLE

Euripide, Eschyl este un om care subînțelege doar... Aparențe... Transparențe...

ESCHYL

Sunt un mare Inexistent.

EURIPIDE

Numai după murire își vine nemurirea.

ESCHYL

Am așteptat zadarnic viza de intrare în dramaturgie. Ca un însingurat mă simt. Cel mai bun cenaclu fostu-mi-a biblioteca.

Apollo al vostru e prea rațional. Un om nu e genial în momentele sale lucide. Trăiască nebunia!

SOFOCLE (*lui EURIPIDE*)

A decedat Eschyl. Demult. Atunci s-a aşternut o tăcere de moarte. Muzeul care s-a păstrat, al lui, e timp concentrat.

ESCHYL (*recită*)

Priviţi!

(*Arată o licărire în noapte, aievea.*)

Se ivesc zorile, bezna se stinge ca lumina unui felinar. Prin aerul matinal, pasărea se simte în apele ei. Iarba a luat câmpiile în primire.

Suflă vântul pe valuri până-n pânzele albe. În Elada plouă cu broaşte, cu şerpi.

Sculptorii greci pun suflet mult în piatră, în lemn.

Verdele concert al naturii îmi e rod.

Poseidon ne pune beţe-n suflet.

(*Arată spre cei doi:*)

Copiii aceştia îi simt ca pe o prelungire a mea, un eu dedublat... detriplat...

EURIPIDE (*lui SOFOCLE*)

Orice scriitor este la origine poet.

SOFOCLE (*lui ESCHYL*)

Ne-am îngropat într-un cimitir de manuscrise.
Am ajuns să fim alungaţi din timpul oracolelor.

ESCHYL

Voi fost-aţi auditori la scrisul meu.

Dar am obosit cântând!

EURIPIDE

Ia loc, Maestre, acolo jos.

ESCHYL

De ce-mi ziceți să stau jos, v-ați săturat să mă vedeți pe sus?... M-am așezat în inimă... (*Lui EURIPIDE:*) Bine ai judecat, ești bun judecător.

EURIPIDE

Inima ta e bolnavă de nervi...

A început numărătoarea inversă, Eschyl n-o mai poți opri.

Numărătoarea inversă merge înainte.

ESCHYL

Stârpesc, cu sânge rece, reptilele cu sânge rece.

(*Încearcă să-i sugrume. Cei doi se apără.*)

Ucid tot ce nu e poezie. Vă jur pe lipsa mea de jurămintе.

EURIPIDE și SOFOCLE

Avem a fi bucuroși... Dar pe moment e ca o confirmare nesemnată, ce mai, o confirmare neconfirmată.

(*Au scăpat din strânsoare.*)

ESCHYL

Îmi puneți necutezanța la încercare? Vă înmânez acest poem cu pecete de identitate.

(*Scoate din sân un sul de pergament. EURIPIDE și SOFOCLE îl desfac nerăbdători.*)

EURIPIDE (*arătând spre sul*)

Apariția asta spontană este pe cale de dispariție.

SOFOCLE (*lui ESCHYL*)

Câtă vreme ți-ai bătut în neliniști capul și trupul...

ESCHYL

O lună și-un soare.

SOFOCLE

Cu ce te-ai deplasat?

ESCHYL

Cu răbdare.

EURIPIDE

Noi spunem mult, în vorbe puține. *Non multa, sed multum.*

SOFOCLE (*lui ESCHYL*)

Tu visezi destul, și pentru noi, poet verbos ce ești!
Repetă-te și bagă-ți mințile în cap.

ESCHYL

Ceea ce faci Sofocle, nu e bine. Altceva trebuie.

Iar dacă faci altceva, tot nu e bine.

Trebuie altceva.

SOFOCLE

De ce ne certți, Eschyl?

ESCHYL

Păi, nu trebuie să cert și eu în fiecare zi pe câte unul?

EURIPIDE

Tu ți-ai făcut griji și-n noaptea asta ni le-ai dat nouă.

ESCHYL (*pentru sine*)

Bătrânul Eschyl, prinț al cerșitului, își face intrarea... ieșind din arena literelor... Să fiți neobosiți în viitor, pe arșița intelectuală a lui Critias tiranul!

EURIPIDE (*despre ESCHYL*)

Bătrân la chip, tânăr la suflet...

SOFOCLE

Eschyl nu are ochi. Eschyl nu are ochi. Eschyl nu are ochi decât pentru Dionysos, zeul vegetației, al vinului.

ESCHYL

Voi plecați, vă depărtați de mine. Principalul e să ajungeți undeva. Eu îmi continui cărarea pornită. Fără să văd, fără să văd.

Privesc timpul, ascult spațiul.

EURIPIDE

Tăceri de bronz am așteptat în livada ta de măslini. Ne serveai de umbră deasă.

Umbrelă contra lui Apollo. Fugeam de apa minții ca de foc. Ne dam în vânt după o vreme cu vânt dionisiac.

Ehee...

Acum nu mai iubim nuanțele vechi, decolorate!

ESCHYL

Uh, știința asta, care îți dă legi fixe, ce le respecți
ca pe niște axiome!

SOFOCLE

Ne place albul din lumină, culoarea singură fără
culoare.

EURIPIDE

Gândurile ne tind în zenit.

Infinitul nostru este mărginit, dar mărginitul ne e
infini. Absolutul este și el relativ. Relativitatea și
mai relativă.

SOFOCLE

Extremitățile se ating, nebuniile și geniul. Noi
suntem pe pod, tu la antipod.

EURIPIDE

Geniul nu e om normal.

ESCHYL (*visând*)

A fost odată o ploaie frumoasă...

Amintirea e ca o sculptură în piatră pe un
mormânt funerar.

În fața unei frumuseți rămân câteodată mut...

A fost odată o fată frumoasă...

Ea venea să-ngenuncheze cerului.

Vedeam inexistentul, golit de mine însumi.

Pe limbă mi-a crescut un vis

Și toată viața l-am căutat;

Și-apoi visul unui vis...

Singur, de mine stătător, mă existam

Învibrându-mă.

Fața, cu ochii imenși de culoarea eului,

Îmi bucurase buzele.

Întinerite litere-mi curgeau atunci pe piept...

EURIPIDE (*întrerupându-l*)

Pe noi ne-a ucis un gând.

ESCHYL

Voi trebuie să învățați să fiți la înălțimea unui
sentiment. Din dragoste de poezie, v-am recitat o
poezie.

SOFOCLE

Euripide și cu mine ne lipim fruntea de gânduri.
Pe noi ne-a ucis un gând.

EURIPIDE

Nu contează dacă noi simțim sau nu ceea ce
scriem, ci dacă-i facem pe alții să simtă.

ESCHYL

În mod natural, opera vă e artificială.

EURIPIDE (*lui SOFOCLE*)

Eschyl ne face muzică. Multă muzică la liră.

(*Se aud acorduri la liră.*)

SOFOCLE

E cel puțin nesperios.

(EURIPIDE și SOFOCLE îl lovesc tare pe ESCHYL în moalele capului).

ESCHYL

Degeaba dați în opera mea cu poemele-vă abstracte!

Credeți că, de eu regrez, voi progresați?

Noi, împreună, să mutăm țara în lume, să fie mai mult aici, acasă, să-i ajungem mai mult.

O cultură care crește pe tulpina altei culturi care crește pe tulpina altei culturi, pe tulpina altei culturi și altei culturi...

Să-nvingem cuvintele...

EURIPIDE

Să le descătușăm de amintirea ta!

SOFOCLE

Vindecă-ne de tine!

ESCHYL

În poezie am fost ca o întâmplare.

O eroare a naturii.

EURIPIDE și SOFOCLE

A greșit-o bine! N-avem ce zice.

EURIPIDE

Erai un om comun, simplu - am spune: ieșit din comun de simplu, de comun...

ESCHYL

Vreți să mă luați la bătaie de joc?

EURIPIDE

Ai vrut să ne înconștientizezi, Maestre. Încărcat de glorie, abia mergeai, te opreai și te mai scuturai de ifose și glorie ca să te ușurezi. „Inexactitatea” de care vorbeam s-a dovedit exactă. Nu mai era loc deloc și pentru noi în dramaturgie. Dar viermele invidiei noastre s-a transformat demult în fluturi, privind către Înălțimea ta.

ESCHYL

De ce mă prejudecați?... Urăsc ura. Prețuiesc prețuirea. Eu singur am format un cuplet, eu și cu mine, să vă țin piept vouă și să vă fiu vază.

SOFOCLE

Să facem lumină în cuvinte.

ESCHYL

Poezia mea are ruperi de sens. M-am îndrăgostit de versurile mele, cea mai plăcută lectură a mea.

EURIPIDE

Să păstrăm curățenia morală a versurilor!

SOFOCLE

Poeții sunt dotați, ei cern cuvintele prin sita simțurilor și aleg pe acelea care se mulează perfect în matricea poemului.

ESCHYL

Deseori mi se pare că nu exist, că am doar impresia existenței.

EURIPIDE

Aprindeți feștila să vedem să gândim!

ESCHYL

Să-nțelegem limbajul lucrurilor!

SOFOCLE

Ți-a căzut din gură un cuvânt jos, în nămol. L-am dat atunci la curățat.

EURIPIDE

Sofocle își spală simțămintele.

ESCHYL

Eu sunt / voi fi neant, neant. Amin! Amin!
Aminintirea mea. Fără aripi, dar cu spiritul înaripat.

SOFOCLE

Te-ai cuibărit, Eschyl, într-un poem. Și vorbele înflorit-au în poezie. Pentru generațiile viitoare rămas-ai un mit!

EURIPIDE (*lui ESCHYL*)

Dar a venit vremea să tragem o linie despărțitoare între noi. Această linie desparte, pentru a uni.

ESCHYL

Euripide, și tu. Sofocle, aveți tendința de a încălca regulile tragediei.

EURIPIDE și SOFOCLE

Am învățat să n-avem încredere în nimeni, nici măcar în noi.

ESCHYL

Dar, pentru a le încălca, trebuie mai întâi să le cunoști.

Luați aminte de la minte: Nu faceți tragedie de dragul tragediei!

EURIPIDE

Azi nu mai e recomandabil să dai recomandări.

SOFOCLE

Oricum, orice s-ar afirma, trebuie să verifici - chiar și ceea ce spun eu acum.

EURIPIDE

Convenția noastră este să nu mai avem reguli, convenții.

Tradiția noastră: să n-avem tradiții.

ESCHYL

Dionysos a fost iubitul meu, neiubit de voi. Sunt constant un dezechilibrat, și asta mă face să stau în echilibru. Mi-am neliniștit astâmpărul.

SOFOCLE

Când asistăm la vreo piesă de-a ta, "Cei șapte contra Tebei", "Perșii"... asistăm pentru a nu crea la fel. Ba încercăm să facem dimpotrivă.

ESCHYL

Voi scrieți tragedii matematice. Prea multă logică strică...

EURIPIDE

Unde-s legile tragediei elene? Hai să le-ncălcăm!

ESCHYL

... Sunteți antidramaturgi... Ați suferit cândva de vreo boală psihică??

EURIPIDE și SOFOCLE

Din păcate, nu. Poate te-am fi înțeles mai bine...

Ne cerem o sută optzeci și patru de mii o sută optzeci și patru de scuze.

ESCHYL

Ceea ce ați înțeles este că nu ați înțeles nimic.

Auziți auzul meu? Vedeți văzul meu?

Eu trebuie să trebuiesc pentru omenire...

Viața mea de toate nopțile pierdute...

Sacralizarea vorbelor desacralizate...

Inadaptarea mea la adaptabil...

Eu mă simt sfânt.

EURIPIDE (*glumeț*)

Înger îndrăcit și drac îmblânzit.

SOFOCLE (*glumeț și el*)

Un sfânt dat dracului de afurisit!

ESCHYL

Euripide, Sofocle, voi aveți suflet?

EURIPIDE și SOFOCLE

Da.

ESCHYL

Și ce faceți cu el?

(*Cei doi se privesc uluiți.*)

Trebuie să stăpâniți știința religiei poeziei.

EURIPIDE

Noi ne servim de religia științei poetice.

SOFOCLE

Noi studiem mult.

ESCHYL

În privința lecturilor, scuzați-mă, dar cine se crede doct nu-i decât un semidoct. Să afirmi că n-ai goluri în cunoștințe, înseamnă a avea cu adevărat goluri mari. E greu astăzi să afirmi că te pricepi la ceva. Eu sunt ortodox și paradox.

EURIPIDE

Știam, Eschyl, te-am învățat. Studiind trecutul, cunoaștem viitorul, dărele luminii apolinice...

ESCHYL

Acum continui să-mi continui drumul. Ce legătură există între mine și voi?

SOFOCLE

Niciuna. Asta-i legătura... că nu există nicio legătură.

EURIPIDE

Ba da, tragedia. Ne-a unit într-un răsărit al unui apus de soare. (*Arată spre ESCHYL:*) Deși păstrăm stilul tradițional: ... a fi netradiționalist.

SOFOCLE (*lui ESCHYL*)

Euripide mărește analiza psihologică a personajelor, independența corurilor față de acțiune, întinerește miturile! "Iphigenia în Taurida", "Hyppolyt", "Andromaca"...

EURIPIDE (*lui ESCHYL*)

Sofocle introduce tragedia liberă. Vezi "Oedip rege", "Oedip la Colon", "Antigona"...

ESCHYL

Dau de tot felul de talente în voi!

EURIPIDE și SOFOCLE

Ni s-a făcut foame de noi. Ne ducem, că timpul aşteaptă. După dispariția ta vom naște cu adevărat.

(*Dau să plece. ESCHYL îi reține.*)

ESCHYL

Știu că-n acest neadevăr e puțină dreptate. De mici v-am legănat și botezat în apa unui pârau cristalin, care curgea printre poeme nestemate. Nu vreți să vă culcați cu mine în același vis? Îmi roagă inimioara mea sângele. Sângele meu, întemnițatul!

EURIPIDE și SOFOCLE

Am fost bolnavi de tine, Eschyl, de când eram copii. Până deunezi sporitu-ți-ai sinele în noi. Acum ne vindecăm. Ne liberăm de tu-ul tău.

EURIPIDE

Te voi scoate din mintea mea.

SOFOCLE

Cine-mi spune dacă eu mă merit? Mai exist prin măcănișul atâtor idei? M-am tradus în obiecte. M-am tradus în rime și ritmuri. M-am topit. M-am secăt de eu!

E rândul meu să plec. Și dreptul vostru. Să mă
retrag către amețitor de joasele fântâni. Aveți grijă
de voi. V-am predat ștafeta. Mă cheamă numele.

(Coboară într-o tombă. În "pragul" tombei, făcând cu mâna:)

Euripide și Sofocle, vă aștept. Eu mă grăbesc, m-
așteaptă eternitatea.

(Trage capacul tombei, pe care stă scris în grecește: ESCHYL / poet tragic.)

SOFOCLE

Ascultă, s-au oprit măslinii din înmugurire. Au
crengile lăsate ca niște sâni.

Doarme pământul.

Poezia respiră.

(Pauză.)

EURIPIDE

Este Victoria înfrângerii noastre...

(Sting făcliile. Ies prin stânga.)

Sfârșit.

SÂNGELE PĂMÂNTULUI

(piesă lirică într-un act)

Personajele

ȚĂRANUL (bătrân de peste 70 de ani);

POLIȚAIUL (bărbat mustăcios, între două vârste);

MĂRINICĂ,

VASÂLIE, feciori de țărani;

GUVERNUL (individ gras, scund, chel, cam de 50 ani);

PUBLICUL (din sală) = poporul.

Tabloul 1

(Un sat sărac. În depărtare, dincolo de un râu, se văd flăcări și dâre de fum. ȚĂRANUL, împins cu o pușcă din spate de către POLIȚAI. ȚĂRANUL cade, apoi încearcă să se ridice).

POLIȚAIUL

Hai mișcă, mișcă țărane! *(Îl împinge cu arma.)*
Mișcă, mă, odată... Fi-ți-ar mă-ta a dracu!

ȚĂRANUL

Ușor puiule, ușor!... *(Se ține cu mâna de umărul sângerând.)*

POLIȚAIUL

Hai, că n-am timp de tine. *(Îl lovește cu bocancii.)*

ȚĂRANUL

Ficiorule, da'un'mă grăbești așa?! Dă-mi puțină tihnă...

(Încercând să se ridice, cade. Oftează lung, tușește înfundat, scuipă o flegmă tabagică.)

POLIȚAIUL

Vorba... Vorba, că te ia gaia! Te ia, țărane!

ȚĂRANUL *(visător)*

Las'să mă ia... Să mă ducă sus, acolo...

POLIȚAIUL

Păi, sigur... Crezi că acolo ajung toți mojicii?!...
Toți neciopliții!?...

ȚĂRANUL

Voi vreți să-mi ucideți și visele... Mă duc și eu unde mi-o fi sorocul...

Mă duc după alde Ion, alde Mărinică, Vasăle... că au venit ei azi noapte și m-am chemat la ei. Da'io n-am vrut să plec. Au zis că e bine acolo... Că tot pământul e al lor... Și nu e nici un ștab acolo... și nu plătești impozite... și....

POLIȚAIUL

Țărane, ai gongi la cap? Te-ai cam scrântit de când te-a pocnit ăla.

ȚĂRANUL

... și oamenii sunt buni și nu se iau la șagă, cică apele ar fi de lapte și malurile de miere...

POLIȚAIUL (*surprins*)

Zău că m-aș duce și eu acolo, să nu mai fiu slugă la dârloagă...

ȚĂRANUL

Da'la poartă stau doi îngeri și nu lasă pe fiștecine...

POLIȚAIUL (*revenit la realitate*)

Baliverne!... (*Întreabă din curiozitate:*) Dar cine intră, țărane?

ȚĂRANUL

... Și cine intră acolo...

POLIȚAIUL

Spune odată, nu mă călca pe nervi.

ȚĂRANUL

Pe voi nu vă primește.

POLIȚAIUL

Eu nu sunt om ca toți oamenii?

ȚĂRANUL

Doamne ferește!... Ești, da'ai pușcă... Nu toți oamenii au pușcă... și încă ce pușcă...

POLIȚAIUL (*mirat*)

Ce pușcă!?

ȚĂRANUL

Murdară.

POLIȚAIUL

(*Se uită instinctiv la ea, o așează jos lângă el. Râde.*)

N-am curățat-o de când am luat-o. Ahăăă... de câte opri n-a scăpărat, săraca...

ȚĂRANUL

... Săraca?!...

POLIȚAIUL

Mai am un glonte... Apoi o fac lună...

ȚĂRANUL

... Lună însângerată!... Poți s-o lustruiești cât ai vrea, sângele ăsta negru și gros de țăran țâșnește mereu... Nu se curăță cu una, cu două.

POLIȚAIUL (*scoate un glonte*)

Ți-am păstrat un glonte curat. (*I-l arată:*) Nu vreau să folosesc gloanțe ruginite.

ȚĂRANUL

Glonțul curat se murdărește mai repede... alunecă dincolo de râu și-l aude alde Măria. Și-o să zică:

"Mă, glonțul ăsta îl cunoaște pe ăl Gheorghe. Ia să-l iau ieu"...

O să-l ia... O să vadă pe el urme de sânge, iar Măria își cunoaște ea bărbatul de la o poștă.

"Bă, Gheorghe, o să-mi spună, mai ai și tu grije de tine, nu mai da sângele tău altora străini".

POLIȚAIUL

Și eu sunt... sunt țăran... Taica e din Valea Mare și maica de peste două dealuri. Tai drept prin crâng, la Păcureni.

ȚĂRANUL

De ce ți-ai pătat sângele?

(Se repede la el să-l sugrume. Celălalt caută să se apere cu arma, dar nu reușește. Țăranul îl apucă de guler și-l scutură. Apoi îi dă drumul scârbit. Polițaiul rămâne pironit locului).

Barim te-ai pocăit?

POLIȚAIUL

(Lovindu-l cu patul puștii pe unde nimerește:)

Tăntălăule! Ogar râpos, îndrăznești să ridici mâna la mine? Ți-arăt eu ție!

ȚĂRANUL

(Palid de loviturile armei, căzut undeva prin apă).

Ce să-mi arăți, neică? Ce-am făcut? Ce-ai cu mine?

POLIȚAIUL

Ține-ți gura, secătură! Sfrijitule!

(Îi trânteste câteva picioare pe unde nimerește, nervos, răcnind:)

Să te iei tu cu mine? Eu, organ autoritar, eu, organ central, eu, organ organ? Ridică-te!

ȚĂRANUL

(Cu efort și căzând de mai multe ori cu capul în râu, ca un înecat:)

Bîî... Ppp... Vîvîvî... Aaa... Juuu...

POLIȚAIUL

Taci, potaie! Te prefaci, ai?

ȚĂRANUL

Bîî... Ppp... Vîvîvî...

(În timp ce ridică o mână, îi alunecă alta în apă. Scena trebuie să fie reală. Actorul trebuind într-adevăr... să intre la apă!)

POLIȚAIUL

N-am înțeles o boabă! Ce vorbești, turcește?

ȚĂRANUL

(Sângerând înfiorător ca în filmul "Vârsta de Aur", de Luis Buñuel:)

Aaa... Ooo...

POLIȚAIUL *(Se apleacă, cade la pământ:)*

Aoleo, aoleo! *(Un zbierat ridicol, la care publicul ar trebui să râdă.)* L-am omorât!

(Cu mâinile către cer, ca un musulman care se roagă în moschee:)

Doaaam-neeee! Doaaam-neee iartă-măăă!

(Întinde pușca ȚĂRANULUI, care dă să o apuce.)

Ține-o! Scapă-mă de ea! Scapă-mă de zile!...

(Plânge. ȚĂRANUL nu schițează nici un gest).

Hai, ia-o!... Împușcă-mă! Dacă nu, te împușc eu!

(ȚĂRANUL, revenindu-și puțin în fire, ia instinctiv pușca, deschide ochii și o studiază cu atenție. Scena aceasta trebuie să fie ca un gol spiritual cu tensiune nervoasă.)

Trage omule! Trage odată!

(Țăranul pune un deget pe trăgaci, fără vlagă.)

Foc! *(Nu se-aude nimic.)* Foc!

(ȚĂRANUL aruncă pușcă cu dispreț. Polițaiul se repede la ea. Din încăierare se sloboade un foc. Cad amândoi leșinați. Polițaiul se pipăie să vadă dacă e rănit. Ia pușca și se ridică.)

(Cu pușca îndreptată spre moș:) Scoală-te, lașule! Tu nu poți ucide!

(ȚĂRANUL rămâne pe loc.)

ȚĂRANUL *(revenindu-și)*

Glonțul ăsta o să-i spună lu'ale Măria că eu sunt pe aici. Când o să vină, o să zică:

"Gheorghe, Gheorghită, văd că nu risipești sângele nostru... de viță. Tu nu ești din ăia"...

"Lasă-mă fă, Mărie, lasă-mă cu Dumnezeu!"

POLIȚAIUL

Ridică-te, omule, o dată... nu mă fierbe!

ȚĂRANUL

(Pironit locului, cu privirea oarbă spre ochii POLIȚAIULUI.)

Alde Ion mă așteaptă... Alde Vasălie... Mă duc și eu cu ei... Măria nu mă lasă... Și de-aia nu-i spun nimic... Nu-i spun nimic... Dar i-am lăsat sângele meu... și amintirea mea...

POLIȚAIUL (*hipnotizat, parcă*)

Și pe taica îl chema Gheorghe. (ȚĂRANUL *se ridică.*) Iar pe maica, Mă... Mă... ria. Mă, parcă n-ar mai fi nume pe lumea asta! Numai Gheorghe și Maria și Ion și Vasălie și Mărinică, și... Uuufff, maică cum de m-ai născut polițai!?

ȚĂRANUL (*blajin*)

Fiule, de ce-ai încălcat destinul țărănesc?

POLIȚAIUL (*trezit brusc*)

Du-te dracu de opincar!

(*Făcând pe avocatul:*) Ia să-mi spui, câine-mpuțit, cine a dat foc Guvernului... la Conacul Guvernului?

ȚĂRANUL

Timpul... Timpul a ars conacele cu sânge... Anul 1907... Viitorul îți arată trecutul sângeros.

POLIȚAIUL (*ca o nălucă*)

Voi, voi, voi... Voi ați pus foc în ograda Guvernului... la pătulul cu porumb... la fânărie... la casă... la... la... la...

Dealul era o mare de flăcări... flăcări... flăcări care urcau în noapte. Urcau dealul. Acopereau conacul. Acopereau totul... Vântul vuia...

ȚĂRANUL

Sângele din pământ curgea în pământ... la
lumânarea flăcărilor... Morții au avut pentru
întâia oară lumină... Țăranii acum n-au lumină...

POLIȚAIUL

... Pe lumea ailaltă!...

ȚĂRANUL

... Am văzut cu ochii mei de plugar, ați vărsat
gloanțe în noi ... Sunt un sol din depărtare... Tu
mi-ai ucis copiii... Tu ți-ai ucis părinții... Cu pușca
asta... blestemată. Lepăda-o-ai!

POLIȚAIUL

Ce tot bolborosești omule? Pe cine am ucis eu?...

Ești primul individ pe care am ordin să-l execut...

ȚĂRANUL

Omoară-mă, dar ai pe conștiință toți urmașii mei
care nu s-au născut și pe care nu-i lași să se nască...

POLIȚAIUL

Decât să ajungă ca tine, mai bine lipsă. Dacă te
împușc, îți fac un bine, zi mersi.

(*Către PUBLIC:*) Săraci, nu mai nefericiți copiii,
născându-i!...

ȚĂRANUL

Degeaba mă împuști, că eu nu mor... Te privesc
prin timp înapoi și-mi râd de tine. Nu ne puteți
învinge pe toți...

Miroase!

*(Arată către pământ. POLIȚAIUL ezită, apoi din curiozitate se-
apleacă.)*

E ud... learcă... e plin de sudoare.

*(POLIȚAIUL, nedumerit, privește spre ȚĂRAN. Îi întâlnește
privirile. ȚĂRANUL îi face din nou semn să privească în jos).*

Ce culoare are?

POLIȚAIUL

...?! *(Ridică mirat din umeri și sprâncene.)*

ȚĂRANUL

E negru.

*(POLIȚAIUL privește atent; tăcere. ȚĂRANUL ia un pumn de
țărână în mână și-l pune în râu. Apoi mănâncă.)*

Ce bun e!... Avea dreptate maica, s-o ierte
Dumnezeu... Pământul ăsta e dulce. Gustă și tu
sângele nostru, cum îl gustă Guvernul!

POLIȚAIUL

Potolește-te, omule!

ȚĂRANUL

Oricine-ai fi și orice-ai face, tot Pământ vremea te
face... Dacă mănânci pământ, te faci mai repede
pământ... și-atunci o să ai pământ cu nemiluita...
Te-mbrățișează el pe tine, nu tu pe el...

(Bolnav de friguri, tremurând, începe să aiureze).

Mărie, dă, fă, vacile din lucernă! Vezi că le ia la
obor... Ține-te la Bălana, nu vezi că suge vițalul!?
Nu mai întârca odată, lua-r-ar necuratu'!

Dă-i cu balegă pe uger, fi-ar a dracului de treabă...
Cum? Suge și-așa? Fi-ar așa și pe dincolo... leagă-
l fă dă-un țaruș... Culege-i niscai costreie... Ia și un
sac de pălămidă de rață... (*Adoarme, sforăie.*)

POLIȚAIUL (*îl mișcă*)

Hai, bade! Plecași cu porcii la jir, ai?

ȚĂRANUL (*trezit*)

Îii?!

POLIȚAIUL

Scoal', c-avem treabă!

ȚĂRANUL (*ridică buimăcit capul*)

Cee?

POLIȚAIUL

Trebuie să mergem la...

ȚĂRANUL (*întrerupându-l*)

... să ajung io acas'la mine... Să tai o găină, una
moțată, grasă... bătută cu usturoi... O bărdacă de
vin din butoiu' de zece vedre... o azmă prăjită pe
plită și o ceapă spartă. Cu sare... (*Foarte încântat:*)
Și-o muzică lăutărească!...

(*Se-ntunecă afară. În zări se văd nori grei. Bubuie și fulgeră.*)

POLIȚAIUL

Nici muzică de moarte nu-ți cântă ție, bă, mutră...

ȚĂRANUL

(*Arătând la cer și ascultând loviturile de bici ale Sfântului Ilie:*)

Dar asta ce e? Natura e de partea mea, se
pregătește să mă ia...

POLIȚAIUL

Întotdeauna omului i-ar place să aibă ce n-are, și
să facă ceea ce nu poate... *(După o pauză:)* Hai să
te-ajut s-ajungi la casa ta din cer, că văd că te
grăbești.

*(Și cu cel mai natural gest, fără vreun sentiment de remușcare,
descarcă în el toate gloanțele care le are. Ia cadavru și-l aruncă în
râu. Rostogolește un pietroi uriaș după el un timp ce adaugă:)*

Fie-i pietroiul ușor!

(Dispare după colț.)

Tabloul 2

(Câteva minute scena rămâne goală. Tabloul următor se desfășoară pe lumea cealaltă. Același decor, dar luminat confuz, ca într-o peșteră. Se văd două umbre.)

MĂRINICĂ

Ce faci aici, bădie?

ȚĂRANUL

Mă caut pe mine. Mă caut pe mine și nu mă găsesc.

MĂRINICĂ

Cum, bădie?!

ȚĂRANUL

Aici e locul nostru, mă, băiete. Ne strângem toți aici... Io mă grăbii să vin să te mai văz... Să vorbim de ziua de mâine...

Mă, cine dete foc? Cine, mă?

MĂRINICĂ

Noi, bădie, noi toți. Și eu, și matale...

ȚĂRANUL

De ce nu mi-a spus așa, mă, băiatule, mă? De ce?

MĂRINICĂ

Să fi văzut ce frumos ardea... flacăra înaltă, bădie... roșieeee... Mare de flăcări. Țâșneau din pământ, bădie! Satanice clipe...

(Se-aud ecouri de revoltă. Zarvă mare. MĂRINICĂ privește într-acolo.)

ȚĂRANUL

Cine v-a dus acolo, Mărinică?

MĂRINICĂ

Timpul, Doamne...

Zilele noastre...

ȚĂRANUL (*privindu-l drept în ochi*)

Ce ochi aprins ai, mă, băiete!

MĂRINICĂ

Mi i-a dat taica Ghiță; și mi-a dat și o toporișcă.

ȚĂRANUL

Măria a fost, Mărinică?

MĂRINICĂ

Fost, bădie.

ȚĂRANUL

Și io am fost cumva?

MĂRINICĂ

Și mata, bădie.

ȚĂRANUL (*spune cu veselie:*)

Și 1000, deci!

MĂRINICĂ (*accentuat*)

Și mata, desigur.

ȚĂRANUL (*Privește fix. Ridică vocea:*)

Mai tareee... nu te-aud clar... Ațâț focurile... focuri
care nu mai au ce arde.

Natura are hemoragie. Roșul se stinge...

MĂRINICĂ

Țipă și mata, bădie... Și eu, bădie... Și noi, bădie...
Tooooooțțțț!

(Cade leșinat cu capul plecat în pământ. Plânge. Apare VASĂLIE).

*(Scena următoare este ca un poem pe mai multe voci. Ar trebui
acompaniat de sunete de chitară corespunzătoare, dând impresia,
împreună cu focurile din zare, mai degrabă unui foc de tabără).*

VASĂLIE

Ce vezi acolo, bădică?

ȚĂRANUL

Munți... Crengile verzi prind rădăcini. Timpul
urcă...

VASĂLIE

Se uită la noi, bădică. N-are ochi pentru noi. Ce
față îngrozitoare are... I se strâmbă gura. Respiră
aer care nu-i convine.

ȚĂRANUL

Omul acela îmi face teamă.

MĂRINICĂ

Lasă-l în trecutul lui absurd. Acum e bolnav...
bolnav de inimă „albastră”.

VASĂLIE *(uitându-se iar fix)*

Merge... merge mai departe orbește. Conacul îi
stă în inimă. Un palat mort. Nu vede realitatea
viitoare... Măria dă cu sapa în Guvern, un copil îi
dă un pumn.

ȚĂRANUL

Lasă-l în durerea lui!

VASĂLIE

Se retrage în tăcere. Prezentul îl devoră. Ține în
mână un felinar.

MĂRINICĂ

Lumina lui e crudă.

VASĂLIE (*continuând*)

Se împiedică și se prăbușește.

MĂRINICĂ

S-a-nvățat cu soarele, iar întunericul îl doare.

VASĂLIE

Te rog, Mărinică, ia-mă să văd limpede ceea ce
este beznă.

ȚĂRANUL

Se înlătură praful de pe cărți.

Războiul își alege eroii.

GUVERNUL

(*O căzătură. Un zgomot mai puternic și înfundat. Un zgomot de
disperare din afara scenei*).

Îndurare!

MĂRINICĂ

Semnale misterioase. Mesajele disperării.

(*O nouă bușitură.*)

S-a prăbușit! Gata! L-a lovit taica Ghiță!

ȚĂRANUL

Viața e totuși viață. Subteranul scufundă edificiul
clădit deasupra.

GUVERNUL

Milă, Popor al meu! Pământul mă sufocă... focă...
ocă... ăă...

ȚĂRANUL

Am suferit în tăcere până când tăcerea s-a umflat
și a plesnit. Țândări s-a făcut.

(*Către PUBLIC:*) Ați trăit o noapte absolută.

PUBLICUL

(*Către ȚĂRAN:*) Ți-am păstrat mormânt în istorie,
pentru starea ta de patrie. Moarte din dragoste.

ȚĂRANUL

Întreb Pământul dacă-l doare sângele meu scurs
prin venele lui... Un mare semn de întrebare pe
cer... Se-adună cenușă fierbinte pe oasele mele...
Timp vertical.

*O lovitură stridentă de gong. Se-ntre rupe lumina brusc. Dâra
unui fulger pe scenă:*

SOARTA,

și trăznet:

CORTINA.

Octav Băncilă: *Înainte de 1907*

Reproducere după: Anton Coman (Pseudonimul lui Petru Comarnescu) - OCTAV
BĂNCILĂ; Editura de Stat pentru literatură și artă, București, 1954

STRĂIN DE CAUZĂ

(piesă într-un act imposibil)

Personaje

DOMNUL PROFESOR X (bătrân);
ASISTENTUL A,
ASISTENTUL B (tineri);
VOCEA DESTINULUI (fără vârstă);
POȘTAȘUL.

Decorul

O cameră cu două uși: una în stânga alta în dreapta, ultima purtând inscripția „Salonul Destinului”. În spate, puțin spre dreapta, o terasă.

DOMNUL PROFESOR X stă la catedră cufundat în tratate, cu ochelarii în nas. Apare ASISTENTUL A.

ASISTENTUL A

Domnule X, sunteți așteptat la conferință!

DOMNUL PROFESOR X (*buimac*)

Care conferință?

ASISTENTUL A

Despre punctele interioare...

DOMNUL PROFESOR X (*mirat*)

Puncte interioare?!...

ASISTENTUL A

Celebra Dvs. lucrare, „Axiome de puncte interioare” publicată anul trecut, în gazetă.

DOMNUL PROFESOR X

Nu înțeleg. Ce gazetă?

ASISTENTUL A

Gazeta de perete... „Mathematicus”.

DOMNUL PROFESOR X

Nu am auzit de vreo gazetă cu numele acesta... Eu sunt fizician.

ASISTENTUL A

Păi, Dvs. colaborați de zece ani la ea. Sunteți redactor șef.

DOMNUL PROFESOR

Cred că este o confuzie.

ASISTENTUL A

Păi, nu sunteți Dvs. Profesorul X?

DOMNUL PROFESOR X

Ba da, evident.

ASISTENTUL A

Ei, și-atunci?!

DOMNUL PROFESOR X

Eu nu am fost în viața mea redactor de jurnale...

ASISTENTUL A

Atunci... redactor de sport.

DOMNUL PROFESOR X

Nu-mi amintesc.

*(Sună POȘTAȘUL și-i aduce PROFESORULUI o scrisoare.
ASISTENTUL A o citește entuziast.)*

ASISTENTUL A

«Dragă Professore X,

Am plăcerea să vă anunț că lucrarea Dvs.
„Axiome de puncte interioare” a primit aviz
favorabil de publicare din partea recenzenților
noștri.

În ultimul timp au sosit f. multe materiale la
redacție, și îmi revine mie sarcina aceasta plăcută
de a accepta circa 15% dintre materiale.

Lucrarea Dvs. este ingenioasă și deschisă, deci
poate fi pe gustul cititorilor noștri.

Cu mulțumiri pentru interesul constant pe care îl
acordați revistei noastre.

Anita Johnsonescu / secretar... »

DOMNUL PROFESOR X

Va să zică am scris eu axiomele acelea?

ASISTENTUL A

Cu siguranță, doar eram lângă Dvs.

(PROFESORUL X e zăpăcit complet. Apare ASISTENTUL B).

ASISTENTUL B

Ne-așteaptă publicul! Haideți odată, Domnule X!

ASISTENTUL A

Să mergem!

(ASISTENȚII A și B îl iau pe X de o parte și de alta. Îl conduc pe terasă. De afară se aud zgomote, hărmălaie. Cei trei vor fi cu spatele la spectatori).

ASISTENTUL B *(către mulțimea invizibilă)*

Domnul Profesor X va conferi despre importanța axiomelor sale. Să-l lăsăm să vorbească.

DOMNUL PROFESOR X

...!?

(Suspans penibil).

ASISTENTUL A

Dânsul este foarte timid și nu îndrăznește...

ASISTENTUL B

Vedeți cât de modest poate fi un savant de reputația dumnealui!

Deși importanța descoperirii sale este covârșitoare, Domnul Profesor X o consideră ca una oarecare...

(Ovații.)

DOMNUL PROFESOR X

N-am ce să vă spun, nu știu despre ce e vorba...

ASISTENTUL A

Senzațional! Vrea să ne facă să înțelegem că până acum ceea ce a aflat este doar un fleac. Cercetările sale sunt abia la început.

(Ovații.)

DOMNUL PROFESOR X

... Vă spun sincer, nu știu nimic.

ASISTENTUL A

Desigur, nimeni nu poate afirma că știe ceva, fiindcă acest «ceva» este deosebit de complex - și nu ai cum să-l cuprinzi în întregime.

ASISTENTUL B

În fiecare secundă se face câte o descoperire. Deci nu poți fi la curent cu toate, deoarece în timp ce ieși cunoștință de una, apare alta - pe care n-o poți afla din cauza celeilalte.

(Ovații.)

DOMNUL PROFESOR X

... Nu știu nici ce sunt acelea axiome...

ASISTENTUL B

Într-adevăr, termenul este atât plurivalent cât și plurilateral pentru a fi prins și strâns în cleștele unei definiții.

(Ovații.)

DOMNUL PROFESOR X

Nici noțiunea de punct n-o intuiesc cum trebuie...

ASISTENTUL A

Domnul X a aprofundat atât de mult acest termen
că l-a străpuns și a ajuns dincolo de el. (Ovații).

(*Ovații.*)

DOMNUL PROFESOR X

... Eu am cu totul altă specialitate...

ASISTENTUL B

Despre cultura enciclopedică a savantului
Profesor X vom vorbi cu altă ocazie.

DOMNUL PROFESOR X

... și anume: despre forțele nespeciale...

ASISTENTUL A

Este greu să afirmi astăzi că ești specializat în
vreun domeniu. Numai un neavenit poate s-o
zică.

ASISTENTUL B

... Punctele pentru care a tot pledat Profesorul X
sunt interioare, ați auzit!

(*Ovații.*)

DOMNUL PROFESOR X

Așa or fi, dar nu mă pot pronunța.

ASISTENTUL A

Ce muncă istovitoare! Domnul X nu se pronunță
îndeajuns asupra acestor puncte până nu
elucidează definitiv problema.

ASISTENTUL B

Dă dovadă de un zel nemaîntâlnit!

DOMNUL PROFESOR X

... Eu nu am muncit câtuși de puțin asupra acestei lucrări.

ASISTENTUL A

De necrezut! Fără pic de efort să dea naștere la o operă genială!

(Ovații.)

DOMNUL PROFESOR X

... Și nici nu mă interesează!

ASISTENTUL B

Bineînțeles, dacă un travaliu minim este suficient pentru a termina-o!

(ASISTENȚII A și B fac plecăciuni către mulțimea imaginară; apoi toți trei se întorc cu fața către spectatori. Vine POȘTAȘUL cu ziarul).

ASISTENTUL A *(răsfoind ziarul)*

Stimate Domnule Profesor X, conferința Dvs. științifică a fost publicată pe prima pagină.

ASISTENTUL B *(îi trage ziarul din mână)*

Dă-mi să văd!

DOMNUL PROFESOR X

Asta s-a numit conferință?!

ASISTENTUL B *(citind)*

«Astăzi în Aula Universității de Științe din orașul nostru, distinsul Profesor X a pledat în favoarea

Axiomelor de puncte interioare. Redăm mai jos succintul discurs al apreciatului profesor».

ASISTENTUL A

Citește mai rar.

ASISTENTUL B

«Axiome de puncte interioare...?! (*Pauză lungă.*)
N-am ce să vă spun, nu știu despre ce este vorba...
Vă spun sincer, nu știu nimic!... Nici ce sunt
acelea axiome... Nici noțiunea de punct n-o
intuiesc cum trebuie... Eu am cu totul altă
specialitate, și anume: despre forțele nespeciale...
Așa or fi, dar nu mă pot pronunța. Eu nu am
muncit câtuși de puțin asupra acestei lucrări... și
nici nu mă interesează!»

ASISTENTUL A

Discursul vostru a fost complet. Le-ați
demonstrat exact ce trebuia.

DOMNUL PROFESOR X

Prostii!

ASISTENTUL B (*întinzându-i mâna profesorului*)

Sentimentele noastre cele mai respectuoase!

ASISTENTUL A

Și mulțimea v-a apreciat la scenă deschisă.

DOMNUL PROFESOR X

Cred totuși că glumiți!...

ASISTENTUL A

În niciun caz noi, poate Dvs.

DOMNUL PROFESOR X

... că n-a fost decât o farsă...

ASISTENTUL B

Noi considerăm că Dvs. sunteți prea obosit de atâtea căutări și v-am sfătui să vă odihniți câteva ore.

DOMNUL PROFESOR X

Ba nu sunt deloc obosit. Mă tot derutați voi.

ASISTENȚII

Vă rugăm să ne scuzați. *(Se retrag)*

(Sună. Apare Poștașul cu altă scrisoare.)

DOMNUL PROFESOR X *(citește plictisit)*

«Dragă Professore X,

Cu regret vă anunț că lucrarea Dvs. „Axiome de puncte interioare” nu a primit aviz favorabil de publicare din partea recenzenților noștri.

În ultimul timp au sosit f. multe materiale la redacție, și îmi revine mie sarcina aceasta neplăcută de a respinge peste 85% dintre materiale.

Lucrarea Dvs. este tehnicistă și închisă, deci nu poate fi pe gustul cititorilor noștri.

Cu mulțumiri pentru interesul constant pe care îl acordați revistei noastre,

Anita Johnsonescu / secretar...»

(Întristat:) Cred că cineva își bate joc de mine. Să merg în audiență la decan.

(Pleacă. Bate la ușa din dreapta).

VOCEA

Intră!

(Profesorul X intră. Dialogurile următoare se vor desfășura în spatele scenei).

VOCEA

Intră, omule!

DOMNUL PROFESOR X

Am intrat.

VOCEA

Mai intră o dată!

(Profesorul X iese, apoi reintră).

DOMNUL PROFESOR X

Am intrat încă o dată.

VOCEA

Ieși! Cum îți permiți să intri de două ori când alții
nu intră niciodată?

DOMNUL PROFESOR X

...?!... Dar știți, am ieșit și apoi am revenit.

VOCEA

Mai ieși încă o dată, dar definitiv!

DOMNUL PROFESOR X

Aș dori ca mai înainte... să vă destăinui
vicisitudinile care m-au determinat să mă
înfățișez în audiență...

VOCEA

Ieși omule pentru totdeauna din viața mea.

DOMNUL PROFESOR X

Aș dori...

VOCEA

Ieși afară!

DOMNUL PROFESOR X (*foarte normal*)

Vă mulțumesc.

(Iese, de fapt revine în scenă. Se-așează la catedră, istovit. Reapare grăbit ASISTENTUL A.)

ASISTENTUL A

Domnule Profesor X, a început o interesantă prelegere științifică...

DOMNUL PROFESOR X (*indiferent*)

Ce fel de prelegere?

ASISTENTUL A

Despre forțele nespeciale...

DOMNUL PROFESOR X (*satisfăcut*)

Da, forțele nespeciale.

ASISTENTUL A

... celebra lucrare a Profesorului Y: "Vectori liniari ai forțelor nespeciale", publicată anul trecut în revistă...

DOMNUL PROFESOR X

Asta e lucrarea mea...

ASISTENTUL A

Scuzați-mă că vă contrazic, dar Dvs. sunteți
matematician, iar lucrarea aceasta este de fizică.

DOMNUL PROFESOR X

Eu, matematician?!

ASISTENTUL A

Dintotdeauna.

DOMNUL PROFESOR X

Nu prea-mi vine a crede. Posibil să fie o eroare.

ASISTENTUL A

Revista se numește "Phisicus", Dvs. nu sunteți
abonat.

DOMNUL PROFESOR X

Ba parcă eram.

ASISTENTUL A

Eh, asta acum 30 de ani, când trăia tatăl vostru.

DOMNUL PROFESOR X

Nu-mi amintesc.

(Reapare ASISTENTUL B, la fel de grăbit).

ASISTENTUL B

Haideți mai repede, domnilor! Ne pierdem
locurile.

ASISTENTUL A

Este invitat și Domnul Profesor X?

ASISTENTUL B

Desigur, ca spectator.

DOMNUL PROFESOR X

Spectator la propria mea realizare?

ASISTENȚII

Să mergem!

(Îl iau pe Profesorul X de-o parte și de alta, ieșind prin stânga. Se schimbă decorul: A și B aduc multe scaune și scot catedra improvizând un amfiteatru de prelegeri universitare pe jumătatea stângă a scenei. Cei trei intră în aceeași poziție în care au ieșit și se așează pe scaune cu fața la publicul din sală, apoi asistă la Prelegere minute în șir (nu se aude nimic pe scenă, și niciun gest al actorilor) spre disperarea publicului. Din când în când, Profesorul X se ridică în picioare și vociferează:

- Nu-i adevărat, teorema aceasta eu am descoperit-o!

- Domnul Y este un plagiator, un impostor, un panglicar!

- *(arătând cu degetul spre vorbitorul invizibil)* Minți cu nerușinare! Minți. Mie îmi aparține rezultatul, am și Brevet de Invenție pentru Aparatul de măsură și control a forțelor nespeciale.

și alte replici improvizate pe aceeași temă. ASISTENȚII A și B, care vor cucăi tot timpul, tresar când intervine PROFESORUL X în discuție și-l trag jos cu replicile:

- Sst! Faceți, vă rog, liniște! Nu deranjați cu ideile Dvs!

- Stați jos, Domnule Profesor X! Sunteți cam suferind.

- ... Degeaba protestați, nu vă crede nimeni.
Zarurile au fost aruncate cum a vrut stăpânirea.

și alte replici improvizate pe aceeași temă.

Mai târziu, PROFESORUL X iese enervat din amfiteatru toropit descumpănit.)

DOMNUL PROFESOR X (*pentru sine*)

Să merg din nou în audiență decan.

(Se-ndreaptă spre ușa din dreapta pe care o întredeschide.)

VOCEA

Ieși!

DOMNUL PROFESOR X

Dar nici n-am intrat.

VOCEA

Ieși imediat!

DOMNUL PROFESOR X

Pentru a ieși, trebuie mai întâi să intru.

VOCEA

Nu mă tracasa. Ieși afară!

(PROFESORUL X închide ușa și se prăbușește lat. ASISTENȚII se ridică în picioare și aplaudă ritmic prelegerea, care pare că a luat sfârșit).

CORTINA

IGNORANCE OF THE CAUSE

(play in one impossible act)

The Characters

MISTER PROFESSOR X (in years);
TEACHING ASSISTANT A (young);
TEACHING ASSISTANT B (younger);
VOICE OF DESTINY (ageless);
MAILMAN.

Scenery

A room with two doors: one on the left, the other on the right. The latter holds a notice that reads: "The Salon of Destiny". In the back, slightly towards the right, there is a terrace.

MISTER PROFESSOR X is sitting at his desk, drawn in treaties. Spectacles on the tip of his nose.

Enters TEACHING ASSISTANT A.

TEACHING ASSISTANT A

Mister Professor X, but you're expected at the conference!

MISTER PROFESSOR X (*mumbling*)

What conference?

TEACHING ASSISTANT A

About inner points.

MISTER PROFESSOR X (*puzzled*)

Inner points...?

TEACHING ASSISTANT A

Your famous work, "Axioms of inner points operations", published last year in the gazette!

MISTER PROFESSOR X

I don't understand. What gazette?

TEACHING ASSISTANT A

The wall gazette. "Mathematicus".

MISTER PROFESSOR X

I haven't heard of a gazette by that name. I'm a physician.

TEACHING ASSISTANT A

But you've been working on it for ten years!
You're the Editor in Chief.

MISTER PROFESSOR X

I think there's been some confusion.

TEACHING ASSISTANT A

Well, aren't you Mister Professor X?

MISTER PROFESSOR X

Yes. I am, you know I am.

TEACHING ASSISTANT A

Well, then?

MISTER PROFESSOR X

I have never been in my life editor of journals.

TEACHING ASSISTANT A

Then... Sport Editor!

MISTER PROFESSOR X

I don't recall it.

*(The mailman rings the bell and brings to Mister Professor a letter.
The TEACHING ASSISTANT A reads it enthusiastically:)*

TEACHING ASSISTANT A

"Dear Professor, I have the pleasure of informing you that your work "Axioms of Inner Points" has been approved by our referents.

Lately, we have received, at the editorial office, lots of materials, and it falls to me the pleasant task of accepting 15% of these materials.

Your paper is ingenious and open. Therefore, it may suit the taste of our readers.

With many thanks for the constant interest you have shown to our journal,

Anita Johnsonescu / secretary..."

MISTER PROFESSOR X

So, then I've written these axioms?

TEACHING ASSISTANT A

Surely, I was by your side.

MISTER PROFESSOR X (*more confused*)

...

(*Enters TEACHING ASSISTANT B.*)

TEACHING ASSISTANT B

The audience is waiting for us! C'mon professor!

TEACHING ASSISTANT A

Let's go.

(*Both TEACHING ASSISTANTS take the PROFESSOR by the arms and lead him towards the terrace. From outside, the noise of the conference can be heard. The three characters stand with their backs to the audience*).

TEACHING ASSISTANT B (*addressing to an invisible crowd*)

Professor X will now talk about the importance of his Axioms. Let him speak!

MISTER PROFESSOR X (*frowns in puzzlement*)

...

TEACHING ASSISTANT A

Can you believe how modest a scientist of his fame can be? Although the importance of his discoveries is overwhelming, the professor considers it as nothing...

[*Applause.*]

MISTER PROFESSOR X

I got nothing to say. I don't know what it is about.

TEACHING ASSISTANT A

Sensational! What he wants to say is that he fears his work was nothing, but his research is only at the beginning.

[Applause.]

MISTER PROFESSOR X

I tell you, I genuinely know nothing!

TEACHING ASSISTANT A

Certainly, no one can say they know something when this *something* is particularly complex. You can't cover its entirety in one breath. Every second a new discovery is being made! Therefore, you cannot have complete knowledge. While you acknowledge one thing, another one is being published.

[Applause.]

MISTER PROFESSOR X

I don't even know what axioms are...

TEACHING ASSISTANT B

Indeed, the term has such meaning and is so broad that it cannot be trapped in the pair of tongs of a definition.

[Applause.]

TEACHING ASSISTANT A

Professor X has so deeply studied this term that in the end he's gone beyond the boundaries of just one word...

[Applause.]

MISTER PROFESSOR X

My skill is entirely different.

TEACHING ASSISTANT B

About professor's encyclopedic culture, we shall talk on another occasion.

MISTER PROFESSOR X

... And namely about non-special forces.

TEACHING ASSISTANT A

It is difficult to state in these days you are a specialist in a simple field. Only an imposter may say it!

TEACHING ASSISTANT B

The points the Professor X was talking about were interior, you have heard!

MISTER PROFESSOR X

So they might be, but I must commit myself...

TEACHING ASSISTANT A (*to ASSISTANT B*)

What exhausting work! The professor doesn't talk enough about those prints until he calculated the matter completely...

TEACHING ASSISTANT B

He is showing a tremendous amount of zeal!

MISTER PROFESSOR X

I haven't worked in the least for this paper!

TEACHING ASSISTANT A (*to the crowd*)

Unbelievable! Totally effortless, he creates a work of genius!

[Applause.]

MISTER PROFESSOR X

And it is of no interest to me!

TEACHING ASSISTANT B

Of course, if a minimum amount of work is
sufficient to finish it!

*(Both ASSISTANTS bow in front of the crowd. The three then face
the audience. A MAILMAN brings the newspaper in.)*

TEACHING ASSISTANT A *(reading the newspaper)*

Professor! Your scientific conference has been
published on the first page!

TEACHING ASSISTANT B *(takes the newspaper)*

Let me see!

MISTER PROFESSOR X

Was this a so called conference?

TEACHING ASSISTANT B *(reading)*

Today in the room of the University of Science,
our distinguished Professor X has spoken on the
famous "Axioms of Inner Points". We further
reproduce the brief lecture of the honorable
professor.

TEACHING ASSISTANT A

Read a bit slowly.

TEACHING ASSISTANT B

Axioms of Inner Points... *(Long pause.)* I have
nothing to tell you. I don't know what it is about.
I genuinely know nothing! Not at least what

axiom means. I haven't the slightest notion, and I do not perceive it properly. I have an entirely different skill and namely about non-special forces. So it might be, but I do not commit myself. I haven't worked in the least on this paper. And it is of no interest to me whatsoever!

TEACHING ASSISTANT A

Your lecture has been complete. You have demonstrated to them exactly what was needed.

MISTER PROFESSOR X

Rubbish!

TEACHING ASSISTANT B (*reaching hands*)

Our sentiments of deep respect!

TEACHING ASSISTANT A

And the crowd appreciates you at the open stage.

MISTER PROFESSOR X

I still believe you are joking.

TEACHING ASSISTANT A

In any case, not us. Maybe you.

MISTER PROFESSOR X

That is way only a farce.

TEACHING ASSISTANT B

We feel that you are too tired from so much research. We advise you to get some rest for a few hours.

MISTER PROFESSOR X

But I am not tired. You are confusing me!

ASSISTANTS

Please accept our apologies.

(Exit both ASSISTANTS. The bell rings, and the MAILMAN appears with another letter).

MISTER PROFESSOR X *(reads bored)*

"Dear Professor X,

Regretfully, we bring to your knowledge that your paper "Axioms of Inner Points" has not been approved by our referents.

Lately, we have received lots of materials at our editorial office, and it falls to me the unpleasant task of rejecting 85% of these materials.

Your paperwork is too technical and hermetic. Therefore, it is not suitable for our public taste.

With many thanks to your constant interest you have shown to our journal,

Anita Johnsonescu / secretary... "

(He is sad.)

I think someone is taking the mickey out of me.
I'm going to speak with the Dean.

(He leaves and knocks on the door to the Dean's office).

THE VOICE

Come in!

(The PROFESSOR enters. The following dialogue takes place behind the door).

THE VOICE

Get in, man!

MISTER PROFESSOR X

I've entered.

THE VOICE

Come in again!

(The PROFESOR leaves and comes back in again).

MISTER PROFESSOR X

I've entered again!

THE VOICE

Get out! How dare you come in twice when others never enter?

MISTER PROFESSOR X

But you know I went out and then returned...

THE VOICE

Get out again, but this time forever!

MISTER PROFESSOR X

Firstly, I would like to tell you why I'm here...

THE VOICE

Man, go away from my life. Forever!

MISTER PROFESSOR X

I would like...

THE VOICE

GET OUT!

MISTER PROFESSOR X

Thank you.

(He comes back on stage and sits at his desk. Enters TEACHER ASSISTANT A.)

TEACHING ASSISTANT A

Professor X, it has begun an interesting scientific lecture.

MISTER PROFESSOR X *(indifferently)*

What kind of lecture?

TEACHING ASSISTANT A

About non-special forces.

MISTER PROFESSOR X *(satisfied)*

Yes, the non-special forces!

TEACHING ASSISTANT A

The famous own work of Professor Y, "Lineal Vectors of the Non-Special Forces", published last year in the journal.

MISTER PROFESSOR X

Bu this is my paper!

TEACHING ASSISTANT A

Excuse me if I contradict you, but you are a mathematician, while this paper is a work of physics.

MISTER PROFESSOR X

A mathematician?!

TEACHING ASSISTANT A

As always.

MISTER PROFESSOR X

I don't believe it! It is an error!

TEACHING ASSISTANT A

The journal is called "Physicus", you're not a subscriber.

MISTER PROFESSOR X

But it seems to me that I was.

TEACHING ASSISTANT A

Oh! That was 30 years ago, when your father was alive.

MISTER PROFESSOR X

I don't remember.

(Enters TEACHING ASSISTANT B in a hurry).

TEACHING ASSISTANT B

Let's hurry up, sirs, we are losing our seats.

TEACHING ASSISTANT A

Is Professor X invited too?

TEACHING ASSISTANT B

Surely, as a spectator.

MISTER PROFESSOR X

Spectator at my own achievement?

BOTH ASSISTANTS

Let's go!

(They all leave through the left side.)

Scenery

A and B bring many chairs and take out the desk pretending in the left side it is an amphitheater. The three men come in the same position and sit on the chairs facing the audience. They attend the lecture for long minutes (nothing is heard on the stage, nor even a little movement of the actors). From time to time, PROFESSOR X stands up and states:

- That isn't true. This theory, I have discovered it!
- Mister Y is a talkative, a plagiator.
- You lie without shame! You lie! The result belongs to me. I have even a certificate for the device of measurement and control of the non special forces, as well as other important answers on the same topic!

(Both ASSISTANTS will be asleep most of the time, but hide in shame when PROFESSOR makes an outburst. Each grab a hold of his arms and pull him down, saying:)

- Just keep quiet! Don't interrupt with your ideas!
- Sit down Professor X! You are a bit ill!
- It is useless to protest. Nobody believes you. The die has been thrown as the Masters wanted.

(Later, PROFESSOR X leaves the amphitheater benumbed and confused).

MISTER PROFESSOR X

I shall go again for a hearing with the Dean.

(He heads for the door on the right side of the stage and opens it).

THE VOICE

Get out!

MISTER PROFESSOR X

But I haven't entered yet.

THE VOICE

Get out at once!

MISTER PROFESSOR X

To get out I must first enter.

THE VOICE

Don't bother me! GET OUT!

(The PROFESOR closes the door and falls to the ground. Both ASSISTANTS then stand up and applaud the end of the lecture).

L'ASSOCIATION ANONYME D'ASSURANCES POUR LA GLOIRE
TEATRU SCURT

**L'ASSOCIATION
ANONYME
D'ASSURANCES
POUR LA GLOIRE**

À Jean-Paul Micouleau

(pièce de théâtre dans un demi-acte)

LE POÈTE: *avec timidité, frappe trois fois à la porte. On ne le voit pas. Parce que personne ne répond, il ouvre. C'est un nain.*

LA SECRÉTAIRE: *tape toujours à une enorme machine à écrire, qui est deux fois plus haute que le poète, et trois fois plus large, placée sur le plancher. Donc, elle va d'un bout à l'autre de la machine, pour appuyer sur les touches, parfois avec ses pieds, ses coudes, sa tête, ou bien des coups de poing. Sa façon de faire rappelle une danse mecanique, rythmique.*

LE POÈTE

Bonjour, mademoiselle.

(Pause penible. Elle parait n'avoir rien entendu.)

LA SECRÉTAIRE

Depuis longtemps, je ne suis plus mademoiselle.

(Il rougit.)

LE POÈTE

Excusez-moi! Vous... madame... *(Le même jeu.)*

LA SECRÉTAIRE

Depuis longtemps, je ne suis plus madame! *(Pause penible.)* Je m'appelle *L'Association Anonyme d'Assurances pour la Gloire.*

LE POÈTE *(étonné)*

Donc, si vous êtes anonyme, vous n'avez pas de nom?!

LA SECRÉTAIRE

Mais si! Mon nom se confond avec celui de *L'Association Anonyme.* Que désirez-vous?

LE POÈTE

Madame... *Association*... signez-moi, je vous prie,
ces papiers. (*Il les sort de sa serviette.*)

LA SECRÉTAIRE

Je n'ai pas de signature! Il fallait plutôt revenir
plus tard.

LE POÈTE

Pardonnez-moi! Pourquoi?

LA SECRÉTAIRE

Interrogez-vous vous-même!

LE POÈTE

Moi, je n'ai aucune interrogation. Savez-vous, je
suis poète. Cela n'est point pour l'amour de l'art,
mais pour l'art de l'amour! Et... je pourrais vous
dédier quatre vers immortels...

LA SECRÉTAIRE

Merci, je n'en ai pas besoin. Mieux vaut quatre
verres d'un service à thé! Ils seraient plus
palpables.

LE POÈTE

Je vous avous la foi de mon foie, une seule fois.
Au début, j'avais écrit une demande pour
Monsieur le Directeur de *L'Association Anonyme
d'Assurances pour la Gloire*. Ultérieurement, j'ai
appris qu'il était mort.

LA SECRÉTAIRE

Ça ne fait rien. Vous avez la possibilité de lui
envoyer la lettre, de la poursuivre dans sa tombe...

Il recevra bien votre lettre, et regrettera bien le temps perdu avec vous... Monsieur le Directeur exigeait toujours le pourboire, comme le pourmanger, et bien sur, après, le pourpisser.

LE POÈTE

Je lui aurais servi un petit casse-croûte, et du cassepoitrine, ensuiet un casse-rôle et un case-mine.

LA SECRÉTAIRE

Et pour déboucher la bouteille, le tire-bouchon, n'est-ce pas?

LE POÈTE

Vous avez jusqu'à trois heures raison:

tire-balle, tire-bouchon,
tire-langue, tire-pantalon!

Mais non, sans pantalons...

(La secrétaire rit.)

LA SECRÉTAIRE

Qui? Monsieur le Directeur?

LE POÈTE

Mais oui! Avec pantalons...

LA SECRÉTAIRE

Décidez-vous! Votre réponse sera mise en question.

LE POÈTE

Oh, la, la!

Ma bonne occasion est méchante. Madame *Association Anonyme*, voilà ma prière envers la gloire. L'on m'a accusé de vol, alors que je suis un homme digne. Oui, on m'a soupçonné d'avoir pris les malheurs de mon collègue. Parce que les autres avaient des alibis. La suspicion est tombé sur la tête d'un individu insoupçonné, c'est-à-dire... moi... moi...

(Il pleure.)

L'on m'a considéré comme un voleur!

LA SECRÉTAIRE

Volez, volez! Mais intelligemment...

LE POÈTE

Croyez-moi, Madame *Association*, je ne veux pas le malheur des autres!

LA SECRÉTAIRE

Mais les avez-vous pris tous, absolument tous?

LE POÈTE

Je ne suis pas égoïste... J'en laisse pour mon collègue, pour mon voisin, voyez-vous?

LA SECRÉTAIRE

Oui, je vois... c'est-à-dire j'entends.

LE POÈTE

Voyez-vous, pardon, entendez-vous?

LA SECRÉTAIRE

Oui, j'entends, mais pas assez bien. Car j'ai souffert d'une otite...

LE POÈTE

Moi, j'ai eu un grand, mais très grand - vous ne vous imaginez pas-très, très grand... insuccès... vis-à-vis de mon recueil de poèmes. La gloire de mon collègue s'est alors cognée à mon échec.

LA SECRÉTAIRE

Votre collègue est assuré à vie chez notre *Asociation pour la Gloire*.

LE POÈTE

Et moi? Suis-je assuré à mort?... Ah, mon Dieu!

(Un éclat lumineux.)

(Il est très triste :) Mais Monsieur le Directeur y aurait pu changer quelque chose...

LA SECRÉTAIRE

N'êtes-vous pas fier de votre métier?... Fier de votre métier?

LE POÈTE

Je suis fier de mon métier.

LA SECRÉTAIRE

Cher poète, vous parlez avec une cohérente incohérence. A propos, où êtes-vous nommé comme poète?

LE POÈTE

A Trifouilly-les-Oies.

LA SECRÉTAIRE

Cette localité est-elle très éloignée?

LE POÈTE

Non, elle se trouve à 5 km de Caen.

LA SECRÉTAIRE

Donc, vous n'avez pas de quoi pleurer. Chaque jour, vous faites la navette de Caen à Trifouilly-les-Oies. Et le retour, bien sûr. Moi, j'habite plus loin.

LE POÈTE

Oû, exactement?

LA SECRÉTAIRE

A Pétaouchnok.

LE POÈTE

Mais, oui! Elle est très renommée, cette ville.

LA SECRÉTAIRE

Bien sûr. Celle-ci se trouve à 6 km de Caen, sur la direction de Québec.

LE POÈTE

C'est vrai, vous travaillez dans un bled paumé.

LA SECRÉTAIRE

Parbleu!

LE POÈTE

Mieux: par blanc!

LA SECRÉTAIRE

Je voyage toujours dans le car. Mais c'est dangereux. Trois fois, on a volé mon sac.

LE POÈTE

Le même sac?

LA SECRÉTAIRE

Imbecile!... / Après mon arrivée à Caen, je me promène tous les soirs, jusqu'à minuit.

LE POÈTE

Mais c'est très imprudent! Ne craignez-vous pas d'être abordée?...

LA SECRÉTAIRE

Non, c'est tranquille. J'aime la poésie de la nature.

LE POÈTE

Si je commence à comprendre, vous voulez être violée.

LA SECRÉTAIRE

Jadis, j'ai déambulé dans le parc, jusqu'à une heure, dans la nuit. Et rien...

LE POÈTE

Oh, désolé!... Donc, vous n'avez pas réussi vous faire violée...

LA SECRÉTAIRE

Pas du tout!

LE POÈTE

Je vous conseille d'essayer encore une fois. Mais n'oubliez pas, à l'avenir, soyez plus provocatrice...

(Il remue les fesses.)

LA SECRÉTAIRE

A l'heure où je vais dans le parc de Caen, il n'y a pas d'hommes.

LE POÈTE

Oh, Madame... Je le regrette profondément...
Possédez-vous une Renault, pour circuler dans la
ville?

LA SECRÉTAIRE

Non, je n'ai pas de voiture. C'est ma fille qui en a
une... d'enfant!

LE POÈTE

Et vous l'utilisez, vous aussi?

LA SECRÉTAIRE

Ce n'était pas moi! Monsieur le Directeur de
L'Association Anonyme pour la Gloire.

LE POÈTE

Le Directeur? Mais quel âge a-t-il?

LA SECRÉTAIRE

Je n'en suis pas sûre: soixante-quinze ou
quatrevingt-quinze ou peut-être trente-quinze
ans.

LE POÈTE

Donc, il est jeune ou bien vieux.

LA SECRÉTAIRE

Vous avez raison, mais pas toujours. Pourquoi
êtes-vous mé-content?

LE POÈTE

Non, je suis content!

LA SECRÉTAIRE

Etez-vous mé-chant?

LE POÈTE

Non, je suis chant!

LA SECRÉTAIRE

Ne t'in-quête pas pour cela!

LE POÈTE

Mais alors, je m'en quète! Ce soir, c'est la fin de mes jours. Et chaque soirée de même. Au moins, à ce moment-ci, pourquoi ne cessez-vous pas de taper à la machine. J'ai mal aux tampons d'ouate des oreilles.

LA SECRÉTAIRE

Notre conversation, d'ailleurs, sans aucune valeur artistique, ni sociale, ni politique, je l'ai écrite pour l'histoire littéraire.

Seulement des écrivains mineurs sont retenus par mon *Association Anonyme*, qui promulgue leur Gloire. Les célèbres, très connus, sont devenus blasés justement grâce à leur grandes qualités et leur diffusion dans le monde. Ils ne présentent plus de nouveauté.

Je vous felicite. Vous êtes un poète petit, obscene, et anodin. Bravo! Vous achevez enfin cette vie, devenue la vrai oeuvre du poètereau que vous êtes.

Istambul, fin avril-début mai 1989

Volumul de față reia, grupate sub un titlu provocator, A PATRA LOVITURĂ DE GONG, piesele de teatru scurt ale lui Florentin Smarandache, cuprinse inițial în volumul DESTIN (Craiova: Aius, 2000), un volum de texte-amalgam (nuvele, povești, eseuri, proză memorialistică, interviuri, versuri experimentale, culegeri de folclor, teatru scurt), astfel:

No exit! evocă alegoric atmosfera de închistare a perioadei de dictatură comunistă.

Destin și *Conversația* sunt două miniaturi experimental-sugestive, fără actori.

Aventurile dragostei e “un spectacol de versuri în versuri”, un dialog parapoetic și transtextual între câțiva dintre poeții români în vogă în anii 80.

Tragedie antică este o meditație generală asupra artei teatrale (grecești antice și nu numai).

Sângele pământului conține miezul unei tragedii țărănești, într-o abordare aproape sartriană, excedând într-un dialog din lumea morților.

Străin de cauză pamfletizează unele absurdități ale mediului universitar.

Ignorance of the Cause este versiunea în engleză, realizată de autor, a piesei precedente.

Selecția se încheie cu o piesă scrisă de autor direct în franceză, *L'association anonyme d'assurances pour la gloire*, despre frivolitatea oricărei glorii.

Iată, material de lucru consistent pentru regizorii de teatru scurt, pentru studenți în teatru, pentru teatre experimentale!

LIVIU MOLAN

ISBN 978-1-59973-487-3

9 781599 734873 >